

Ἐν Μιτιλήνῃ ἀπεβίωσε τόσον νεαρά καὶ τόσον πολυφίλητος ἐξ ἐπιλογίου πυρετοῦ ἢ σύζυγος τοῦ κ. Γρηγορίου Βερναρδάκη καὶ ἀδελφὴ τοῦ τρυφεροῦ παιτοῦ καὶ ἀγαπητοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δικηγόρου κ. Νίκου Καμπᾶ.

Πόσον εἴμεθα ἀκόμη ἀνκτολίται ! Ὁ, τι γίνεται ἐν Κωνσταντινουπόλει ὅταν ἀδιαθετήσῃ ὁ Σουλτάνος, ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ μάθῃ κανέις τὴν ἀλήθειαν, τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἐδῶ μὲ τὴν ἀσθένειαν τοῦ κ. Κουμουνδούρου.

Ἐρωτᾶς τρικουπικόν, ἀν μὲν εἶναι καλὸς κἀγαθὸς σοῦ λέγει :

— Α ! εἶναι πολὺ κακό !

— Αν δὲ τύχῃ δίλιγον φίλος, σοῦ ἀπαντᾷ :

— Ξεύρεις, ἡμεῖς δὲν τολμῶμεν καὶ νὰ ἐρωτήσωμεν, μήπως παρεξῆγηθῶμεν. Ἀλλά . . . νομίζω ὅτι δὲν πάει καλά.

Ἐρωτᾶς κουμουνδούρικόν, ἀν μὲν εἶναι ἐκ τῶν σοβαρῶν, σὲ διαβεβαιοῦ διτί

— Εκτὸς κινδύνου εἶναι.

— Αν δὲ δίλιγον θερμοκέραλος :

— Μεθαύριο, σοὶ ἀπαντᾷ, ἔλα σ' τὴν Βουλὴ νὰ τὸν ἀκούσῃς.

Καὶ αὐτοὶ οἱ ἱατροὶ εἶναι διηρημένοι εἰς πολιτικοὺς ἱατροὺς καὶ μὴ τοιούτους.

Μὴ νομίσνετε ὅτι οἱ μὴ τοιοῦτοι εἶναι στρατιωτικοί.

Πολιτικοὶ εἶναι οἱ ἱατροὶ τοῦ κόμματος.

Μὴ πολιτικοὶ οἱ μὴ ἀνήκοντες εἰς κόμμα, οἱ καθαροὶ ἐπιστήμονες

Φαντασθῆτε τώρα ἱατρικὸν συμβούλιον ἐξ ἱατρῶν τῶν δύο μερίδων καὶ φαντασθῆτε ἀκόμη τί κωμῳδίαν μποροῦσε νὰ γράψῃ ὁ Μολιέρος, ἀν ὑπῆρχον εἰς τὸν καιρὸν του Κουμουνδούρος καὶ Τρικούπης.

ποῦ νὰ εὕρω ἐν πτῶμα; Δὲν δύνανται τις νὰ κλέψῃ ἀπὸ τὸ νεκροταφεῖον ἐν;

— Τί μουρμουρίζεις, φίλε μου; ἡρώτησεν ὁ Μορώζης.

— Τίποτε.

Καὶ μετ' ὀλίγον ἐπανέλαβε τὸν ἀκατανόητον μονόλογόν του.

— Πενήντα φλωρία, εἶπε πάλιν ὁ Μορώζης.

— Πενήντα φλωρία, ἐψέλλιζεν ὁ Σκιάχτης. Δὲν εἶναι ἀνόητον νὰ φονεύσῃ τις τὸν σύντροφόν του, διὰ πενήντα φλωρία; Ἀλλὰ πῶς νὰ ζήσῃ τις; Οὔτε ἀπὸ τὸν διάβολον δὲν δύνανται νὰ δανεισθῇ πενήντα φλωρία. "Εγώ τριάντα χρόνους δύον ζῶ, ὡς φώκη, ὑποκάτω εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ποτέ μου δὲν ἀπέκτητα πενήντα φλωρία.

— Τί διμιλεῖς μόνος σου, Σκιάχτη, σύντροφέ μου; εἶπεν ὁ Μορώζης.

— Τίποτε, φίλε μου, ὁ διάδολος νὰ μᾶς πάρῃ, ἀπήντησεν ὁ Σκιάχτης.

Καὶ ἐξηκολούθουν ἐλαύνοντες τὰς κώπας.

— Ἡ γραία Κοκκίνη ἔχει δυνατὸν κρασοβάρελον, εἶπεν δ Κοκκίνης. Καὶ κοῦμα, δὲν ἐπείραμεν μαζύ μας μίαν φιάλην.

Ο Σκιάχτης ἔκιψεν ὑπὸ τὴν πρῷραν τῆς λέμβου καὶ ἐξήγαγεν ξυλίνην βρύκαλιν.

— Πίε, φίλε μου Μορώζη ἀπὸ τὴν πλάσκαν, εἶπε. Μου ἐπερίσσευσε προχθές τοῦτο τὸ κρασί.

Ο Κοκκίνης ἔλαβε τὴν πλάσκαν καὶ ἔπιεν :

Οὐχ ἦττον ἡ ἀνεξάρτητος κοινωνία ἔξεδήλωσε πολὺ ἐνδιαφέροντα προκατόχον του. Ο κ. Δεληγριάννης ἔξετέλεσε τὰ καθήκοντα αὐτὰ ὅχι πλέον τυπικᾶς, ἀλλὰ μετὰ φιλικοῦ πόνου. Οι βασιλεῖς ἐπίσης μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος πληροφοροῦνται πάντοτε περὶ τῆς ὑγείας τοῦ ἀσθενοῦς, δοτις εὐτυχῶς εύρισκεται ἐκτός κινδύνου.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ

Ο ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΟΣ ΤΟΥ Κ. ΠΟΛΙΤΟΥ

Η προσθήκη τοῦ μαθήματος τῆς **Συγκριτικῆς Μυθολογίας**, οὗ τὴν ὑφηγεσίαν ἀνέλαβεν ὁ κ. Πολίτης, δέοντα λογισθῆ ἐκ τῶν θετικῶν προσδοκιῶν τῆς φιλοσοφικῆς κινήσεως τοῦ Πανεπιστημίου. Μυθολογία καὶ ἐπιστήμη! "Ενωσίς δηλαδὴ δύο πόλων τοῦ ἡλεκτρισμοῦ, ἀρνητικοῦ καὶ θετικοῦ. Καὶ ὅμως ἐκ τῆς ἐνώσεως αὐτῆς παράγεται ὁ σπινθήρ! Μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν ἄκρων λικνίζεται ὅλη ἡ ἴστορία τῆς ἀνθρωπότητος. Η ἀρχὴ τῆς ἴστορίας αὐτῆς εἶναι : ὅνειρα, παρακρούσεις, χίμαιραι, νευρικαὶ παθήσεις καὶ ποίησις· τὸ δὲ τέλος : ἀνασκαφαὶ, πειράματα, λίθοι, ἐργαλεῖα παλαιοντολογικὰ, γλωσσολογία, ἐπιστήμη. Απὸ τοῦ Ολύμπου εἰς τὸ ἐργοστάσιον τοῦ κ. Χρηστομάνου καὶ ἀπὸ τῆς περσικῆς θεότητος εἰς τὸ τηλεοσκόπιον τοῦ κ. Σμιθ, ἐρευνῶντος τὴν διάβασιν τῆς Αφροδίτης πρὸ τοῦ Ήλίου. Απὸ τῆς σμίλης τοῦ Φειδίου, πλάττοντος ἐκ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος θεότητα πρὸς λατρείαν

— Εὔγε, φίλε μου Σκιάχτη· εἶναι καλλίτερον ἀπὸ τῆς Κοκκίνους.

— Καλλίτερον ἀπὸ τῆς Κοκκίνους! ἐπανέλαβε φιλιρίζων δ Σκιάχτης. Αλλὰ ποῦ στὸν διάβολον γὰρ εὕρῃ τις τὸν πνιγμένον; Καὶ περισσεύει ἀπὸ τὴν φώκην καὶ ἀπὸ τὸ σκυλόψαρον διὰ νὰ εὕρῃ καὶ ὁ Σκιάχτης ἔνα πνιγμένον; Αλλὰ νὰ γείνῃ τις πάλιν χειρότερος καὶ ἀπὸ τὸ σκυλόψαρον! νὰ φάγῃ τὸν φίλον του!

— Τί λέγεις πάλιν, καὶ μουρμουρίζεις μόνος σου, Σκιάχτη; εἶπεν ὁ Μορώζης.

— Τίποτε δὲν λέγω, εἶπεν ὁ Σκιάχτης.

Ο Μορώζης ἔπιε δίκια τρίσια σοῦ, καὶ ἤρχισε νὰ τραγωδῇ.

Αφοῦ ἀπεμαχρύνθησαν ἐκ τῆς προκυμαίας καὶ ἐφθασαν εἰς τινὰ ἀγκάλην, δ Σκιάχτης ἔλαβε τὸ δαρδίον καὶ ἤναψε τὸ πυροφάνι. Λέμβος, θάλασσα καὶ ἀκτὴ κατερφωτίσθησαν θαυμητικῶς.

Ο Μορώζης ἔτριβε τὰ ὄμματα καὶ ἐκύτταζε μετὰ θαυμασμοῦ τὸν σύντροφόν του.

— Ποιὸν φοβερὸν μοὶ φαίνεται τὸ πρόσωπόν σου, Σκιάχτη, τῷ εἶπε· δὲν εἶναι αὐτὴ ἡ ὄψις σου.

— Ας μὴν ἔπινες πολὺ, Μορώζη. Τώρα μετ' ὀλίγον θὰ σοὶ φανῷ ως Γοργόν της θάλασσας.

— Α, ἄγιε Μάρκε, βοήθα μας, εἶπεν ὁ Μορώζης κάμνων τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ.

μέχρι τοῦ ἐρευνητικοῦ βλέμματος τοῦ κ. Πολίτου, ἀναζητοῦντος τὴν γενεαλογίαν καὶ τὸ συγγενολόγιον τῆς θεότητος αὐτῆς τοῦ Φειδίου. Οἱ μεγάλοι θεοὶ, οἱ ἀναρίθμητοι θεοὶ, ἵδον αὐτοὶ πρὸς ἔξετασιν ἐπὶ τοῦ ἀνατομικοῦ μαρμάρου τῆς Ἐπιστήμης. Ἡ Ἐπιστήμη τοὺς καταστρέψει καὶ ἡ Ἐπιστήμη πάλιν τοὺς ἀνευρίσκει. Οἱ κ. Πολίτης, θὰ τοὺς συνάζῃ ὅλους ἐπὶ τῆς ἑδρᾶς του, θὰ ἔχῃ ἵσως πλειόνας θεούς ἢ ἀκροατάς, ἀλλὰ καὶ πάλιν δι' ἐνὸς σπινθῆρος θὰ τοὺς ἀναφέγγῃ ὅλους, ώς νὰ ἥσαν ὅλοι ὄμοι βαμβακοπυρῖτις. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν αὐτὴν, ἡ καταστροφὴ δηλαδὴ θεῶν, θεαιῶν, ζώων, τεράτων, ἡμιτεράτων, χυμαρῶν, ὁ κ. Πολίτης ἔσται εὐεργετικός εἰς τὸν τόπον του.

* * *

Διὰ τοῦ εἰσιτηρίου του ὁ κ. Πολίτης ἐδήλωσεν ὅτι κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο θὰ περιορισθῇ εἰς τὴν ἔξετασιν τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας καὶ τῆς ἱστορίας τῆς ἑλληνικῆς θρησκείας. Ἡ ἔξετασις αὐτῇ, κατὰ τὴν ἐκφρασίν του, ἀποκορυφοῦ πάντα τὰ πορίσματα τῆς νεωτάτης ἐπιστήμης τῆς συγκριτικῆς μυθολογίας, ὑποδεικνύοντα τοὺς νόμους τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς βαθμιαίας ἀναπτύξεως καὶ παρακμῆς τῶν ἀγαίων θρησκειῶν.

Ἡ ἑλληνικὴ θρησκεία ἔχει καὶ τοῦτο τὸ πλεονέκτημα, νὰ μὴν ἔχῃ βάσιν τὴν δογματικὴν καὶ πηγὴν τὴν Ἀποκάλυψιν. Πηγὴ αὐτῆς εἶναι ἡ ἀνθρωπίνη διάνοια κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον. Τὴν πρώτην μυθικὴν κληρονομίαν ἐκάλλυναν καὶ συνεπλήρωσαν ποιηταὶ, καλλιτέχναι, φιλόσοφοι. Ὁ ἀξέστος κορμὸς δένδρου, ὁ ἀνέχων τὴν στέγην παλαιοῦ ἀτέχουν ναοῦ, μετεβλήθη σὺν τῷ χρόνῳ εἰς σεμνὸν κίονα τοῦ Παρθενῶνος. Τὸ ἐρευνητικὸν πνεῦμα, ἀπὸ τῶν μυθικῶν ἀοιδῶν τῆς Θράκης καὶ τῆς Πιερίας, μέχρι τῶν θεουργῶν μυστῶν τῆς νεοπλατωνικῆς φιλοσοφίας, τὴν διέρρεε πανταχόθεν. Ἔσχηματίσθησαν οὕτω δύο βεύματα, τὸ ἐν τῶν ποιητῶν καὶ τῶν καλλιτεχνῶν, ἔχον κατ' ἔξοχὴν διαπλαστικὸν χαρακτῆρα, τὸ ἄλλο, τῶν φιλοσόφων, καθαρῶς ἀρνητικόν.

Εἰς τὰ δύο ταῦτα γενικώτατα συστήματα τῆς ἐρεύνης τῆς ἑλληνικῆς θρησκείας ὑπάγονται τὰ ἕργα πάντων τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων, τὰ ὄπωσδήποτε σχέσιν ἔχοντα τοὺς μύθους καὶ τὴν λατρεία τοῦ θεοῦ. Ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτέρων δηλαδὴ λογογράφων μέχρι τῶν Βυζαντίνων. Διάφοροι μέθοδοι συγκρούονται καὶ ἀντικρύονται. Παρὰ τοῖς μὲν ἐπικρατεῖ ἡ ἀλληγορικὴ, παρ' ἄλλοις ἡ τῆς ἐμπνεύσεως, παρ' ἄλλοις ἡ τῆς ἀπιστίας καὶ παρὰ τοῖς Βυζαντίνοις ἡ τῆς βλαχείας.

Προκειμένου περὶ τῆς τελευταίας ὁ κ. Πολίτης ἐπροξέντεν ἴλαρότητα εἰς τὸ ἀκροατήριόν του, ἀναμνησθεὶς τεμαχίων ἐρμηνευτικῆς μυθολογίας Βυζαντίνων χρονογράφων, καθ' οὓς δὲ Κρόνος γυναῖκα εἴχε τὴν Σεμίραμιν, ἐξ ἣς ἔσχεν νίοντας δύο, τὸν Δίαν καὶ τὸν Νῖνον, καὶ ὅτι τὴν Ἡραν τὴν ἔλαθεν εἰς γυναῖκα ὁ Πίκος, ὁ καὶ Ζεύς!

Ἡμεῖς ἐνομίζομεν ὅτι ἡκρούμεθα κάνενός ἄρθρου τοῦ πρώτην συνεργάτου μας Βόδδη.

Οἱ κ. Πολίτης, μὴ ἀποδούς πολλὴν σημασίαν εἰς τὰ ἐρμηνευτικὰ συστήματα ἀπὸ Ἀναγεννήσεως καὶ ἐντεῦθεν, διεξῆλθεν δῆλα τὰ στάδια τὰ ὄποια διηλθε μέχρι τῶν νεωτάτων χρόνων ἡ Ἐπιστήμη τῆς Συγκριτικῆς Μυθολογίας, οὐ μόνον ξητοῦσα νὰ καταμάθῃ τὴν βαθμιαίαν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος ἀνάπτυξιν ἀπὸ τῆς γηπούτητος αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ προσπαθοῦσα νὰ δρίσῃ τοὺς νόμους τῆς γενέσεως, τῆς μορφώσεως καὶ τῆς παρακμῆς τῶν θρησκειῶν, ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς δάσκαλος τῶν προλήψεων καὶ πρὸς παραχώτην παραπλανήσεων τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος ἐν τῷ μέλλοντι.

* *

Δὲν ἀνεμένομεν βεβαίως τὸν εἰσιτήριον λόγον τοῦ κ. Πολίτου διὰ νὰ ἐκτιμήσωμεν τὴν σημασίαν τοῦ τε μαθήματος καὶ τοῦ ὑφηγητοῦ.

Οἱ κ. Πολίτης εἶναι ἐκ τῶν σθεναρωτέρων ἐργατῶν τῆς ἐμβρέφου, ἵνα μεταχειρισθῶμεν λέξιν του, ἐλληνικῆς ἐπιστήμης, τὸ δὲ μάθημα, δὲ ἀνέλαβε νὰ διδάξῃ, εἶναι ἐκ τῶν ἐγερτικωτέρων τοῦ πνεύματος καὶ τῶν συντελεστικωτέρων πρὸς μόρφωσιν καὶ παρ' ἡμῖν ἐπιστημονικῆς ἀτμοσφαιρίας.

Διακριθεὶς νεώτατος ἐν ἔργῳ πρωτοτύπῳ, ἀπαιτοῦντι καὶ πολλὴν κρίσιν καὶ πλείστα πολυμάθειαν, κατέγινεν εἰς ἔνα καὶ μόνον κλάδον, μόνος ἴσως ἐκ τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων, ἐπιδιώξας τὴν εἰδικότητα. Ἀπέιρου μηνύματος, σιδηρού χαρακτῆρος, ρωμαλέας κράσεως, πεισματώδης φιλελεύθερος, συμπαθητικώτατος φίλος, ὁ κ. Πολίτης ὑπόσχεται οὐ μόνον τὴν σχετικῶς νεαρὰν ἐπιστήμην τῆς Συγκριτικῆς Μυθολογίας νὰ μεταδώσῃ ἀρτίαν εἰς τοὺς ἀκροατάς του, ἀλλὰ καὶ τοὺς εἰπεχύση ἐπ' αὐτῆς νέον φῶς — ἑλληνικὸν, — διδόντας οὕτω χεῖρα συνεργάτου εἰς τοὺς ἐν Εὐρώπῃ σοφούς συναδέλφους του.

Ἀκροατής

ΣΥΡΙΑΝΑ ΛΟΥΓΚΟΥΜΙΑ

Μεταξὺ πελάτου χωρικοῦ καὶ δικηγόρου. — Κύριο Δικηγόρο, δός μου πίσω τὰ χαρτιά καὶ τὰ φράγκα μου, καὶ δὲν θέλω νὰ κάμψης ἀνάρτεσιν γιὰ κείνη τὴν ἀπόφασιν τοῦ Μέρτεσίου.

— Πῶς; παραιτεῖσαι τῆς ἀνατρέσεως καὶ προτιμᾶς νὰ πληρώσῃς, τὸν ἀντδίκον σου ἀδίκως;

— "Ἄμ' καλλια νὰ πληρώσω ἀδίκως, παρὰ νὰ πάω εἰκοσι χρόνια δεσμά, σὰν τὸν κουμπάρο μου ποὺ καταδικάστηκε τόσο, γιατὶ ἔκαμψεν ἀραιρεσίν.

Οἱ Δικηγόρος Ο. ἐπειγόμενος νὰ συζητήσῃ τὴν δίκην τῆς πελάτιδός του Σ. παρεκάλεσε τὸν ἄγαμον συνάδελφόν του καὶ ἀντίδικον Ε. πρὸς τοῦτο.

— Κάμε, καύμενε, προτάσεις ἐκείνης τῆς Ξ. διότι μὲ τρώγεται καθημέραν.

Τὴν ἐπομένην ἡ Κυρία Ξ. ἐδέχετο ἔκπληκτος τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ἀντιδίκου τῆς δικηγόρου.

— Καὶ εἰς τὸ δρεῖλον τὴν τιμήν;

— Κυρία μου, κατ' ἐπίσημον αἵτησίν σας, ἔρχομαι νὰ σᾶς ὑποβάλλω τὰς προτάσεις μου....

Αἱ προτάσεις ἐγένοντο δεκταί. Τὸ συνοικέσιον ἐτελέσθη, πλὴν ἡ δίκη κατηργήθη.

Αἱ πολογία, Ἀγατολίτου, κατηγορούμενον ἐπὶ διγαμίᾳ.

«Ἐίμαι χριστιανός, ἀλλ' ἀπὸ τὴν Τουρκία. Ἐκεῖ οἱ Τούρκοι πέρουν ἐπτὰ γυναῖκας, ἡ θρησκεία μας λέγει ὅτι ἐπιτρέπει τρεῖς. Καὶ ὅμως ἐγὼ ἐπῆρα μόνον δύο, καὶ μὲ ἔχωσαν μέσα. Ἰσως διότι δὲν ἐπῆρα, οὔτε δσας λέγει τὸ Κοράνι, οὔτε δσας λέγει τὸ Εὐαγγέλιον.»

Ἐν τῷ θεάτρῳ.

— Εἶδες, ὅταν φανερωθῇ ὡραῖον γυναικεῖον πρόσωπον ἐπὶ σκηνῆς, πάσον ἐνθουσιάσανται οἱ ἀκροαταὶ ἀπὸ κάτω;

— Οἱ ἀκροαταὶ ἀπὸ κάτω.... βέβαια!